

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проєкту Закону України «Про внесення змін до
Податкового кодексу України щодо державної підтримки
культури, туризму та креативних індустрій»,
внесеного на розгляд Верховної Ради України
Президентом України Володимиром Зеленським
реєстраційний номер 3851 від 15 липня 2020 року

до першого читання

1. Проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної підтримки культури, туризму та креативних індустрій» (далі – законопроєкт) Державною податковою службою України підтримується за умови доопрацювання.

2. Законопроєктом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) з метою надання державної підтримки сферам культури, туризму та сектору креативних індустрій в частині:

визначення поняття «культурний грант», як цільова допомога у вигляді коштів або майна, що надаються на безоплатній і безповоротній основі за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів, міжнародної технічної допомоги, для реалізації проєкту або програми у сферах культури, туризму та у секторі креативних індустрій у порядку, встановленому законом;

уточнення редакції підпункту 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 Кодексу щодо визначення об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств для платників податку з річним обсягом доходів, що не перевищує сорока мільйонів гривень, без застосування визначених розділом III Кодексу різниць, в частині врахування такими платниками передбачених законопроєктом нових різниць з отриманих та використаних культурних грантів;

встановлення в статті 140 Кодексу нових різниць, пов'язаних з отриманням та використанням платниками культурних грантів, для коригування фінансового результату до оподаткування, згідно з якими фінансовий результат до оподаткування зменшується на суму культурних грантів, отриманих платником податку та включених до складу доходів звітного періоду за правилами бухгалтерського обліку, а також збільшується – на суму витрат, пов'язаних із виконанням умов договору про надання культурного гранту, понесених у поточному звітному періоді за рахунок таких грантів (але не більше суми таких грантів), та включених до складу витрат поточного звітного періоду;

звільнення від оподаткування податком на доходи фізичних осіб доходу, отриманого фізичними особами, фізичними особами – підприємцями та особами, які провадять незалежну професійну діяльність, у вигляді культурних грантів за умови їх повного та цільового використання, передбачивши, що у разі неповного використання такого гранту, суми якого не повернуті надавачу, або його нецільового використання такі суми визнаються доходом і підлягають

оподаткуванню на загальних підставах;

запровадження зниженої ставки податку на додану вартість (далі – ПДВ) у розмірі 7 відс. до операцій з постачання послуг із показу вистав, постановок, виступів професійних мистецьких колективів, артистичних груп, акторів та артистів, кінематографічних прем'єр, культурно-мистецьких заходів; показу оригіналів музичних творів, демонстрації виставкових проєктів, проведення екскурсій у музеях, зоопарках та заповідниках, їх відвідування, а також послуг із розповсюдження, демонстрування, публічного сповіщення і публічного показу фільмів, адаптованих відповідно до законодавства в українськомовні версії для осіб з порушеннями зору та осіб з порушеннями слуху;

звільнення від оподаткування ПДВ операцій із ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту товарів, що входять до складу національної кінематографічної спадщини;

невключення до складу доходу платника єдиного податку сум коштів та вартості майна, отриманих як культурний грант;

продовження на 3 роки (до 01 січня 2025 року) дії чинної норми щодо звільнення від оподаткування ПДВ операцій з постачання національних фільмів виробниками, демонстраторами та розповсюджувачами національних фільмів, а також з постачання робіт та послуг з виробництва національних фільмів, виготовлення архівного комплексу вихідних матеріалів національних фільмів та фільмів, створених на території України, з тиражування національних фільмів та іноземних фільмів, дубльованих, озвучених державною мовою на території України, з дублювання, озвучення державною мовою іноземних фільмів на території України, із збереження, відновлення та реставрації національної кінематографічної спадщини;

тимчасового, з 01 січня 2023 року до 01 січня 2025 року, звільнення від оподаткування ПДВ операцій з постачання послуг з демонстрування, розповсюдження та показу демонстраторами та розповсюджувачами національних фільмів та іноземних фільмів, які дубльовані, озвучені державною мовою на території України, за умови, що такі національні фільми та іноземні фільми адаптовані відповідно до законодавства в українськомовні версії для осіб з порушеннями зору та осіб з порушеннями слуху;

тимчасового, до 01 січня 2023 року, застосування зниженої ставки ПДВ у розмірі 7 відс. до операцій з постачання послуг з тимчасового розміщення (проживання), що надаються готелями і подібними засобами тимчасового розміщення.

Щодо особливостей оподаткування ПДВ

Відповідно до статті 98 Директиви Ради ЄС від 28 листопада 2006 року № 2006/112/ЄС про спільну систему податку на додану вартість (далі – Директива № 112) держави – члени ЄС можуть застосовувати одну чи дві знижені ставки. Знижені ставки застосовуються лише до постачання товарів або послуг за категоріями, вказаними в додатку III до Директиви № 112.

Перелік поставок товарів і послуг, до яких можуть застосовуватися знижені ставки податку, наведений в додатку III до Директиви № 112, містить такі операції з постачання товарів або послуг, як:

доступ на видовищні заходи, в театри, цирки, на ярмарки, в розважальні парки, на концерти, в музеї, зоопарки, кінотеатри, на виставки й подібні культурні заходи та об'єкти (пункт 7);

розміщення в готелях і подібних закладах, включаючи розміщення на час відпустки, а також надання місць для кемпінгу та на стоянках житлових причепів (пункт 12).

При цьому необхідно врахувати, що запровадження знижених ставок ПДВ є не обов'язковою нормою для застосування країнами-членами ЄС.

Варто зазначити, що оскільки Україна проголосила курс на інтеграцію до ЄС, провадиться робота щодо адаптації українського законодавства до законодавства країн ЄС.

На сьогодні відповідно до Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106, проводяться заходи щодо приведення, зокрема, норм розділу V «Податок на додану вартість» Кодексу у відповідність до норм Директиви № 112.

У межах такої адаптації на відповідність нормам вказаної директиви будуть переглядатися положення Кодексу, у тому числі положення щодо оподаткування ПДВ операцій у сфері культури, туризму та креативних індустрій, які зі свого боку підлягають обов'язковому узгодженню з експертами ЄС.

Зауважуємо, що запровадження зниженої ставки з ПДВ до окремих операцій з постачання товарів та послуг на митній території України, зокрема з надання послуг у сфері культури, туризму та секторі креативних індустрій, призведе не тільки до порушення основного принципу ПДВ – нейтральності для впливу на конкурентне середовище, а й до створення дискримінаційних умов відносно інших платників податку, ризику збільшення заявок на відшкодування податку з бюджету та, відповідно, втрат державного бюджету.

Запровадження таких змін також сприятиме ускладненню як адміністрування ПДВ контролюючими органами, так і ведення такими суб'єктами господарювання податкового обліку, оскільки необхідно буде вести додатковий облік стосовно правильності застосування відповідних ставок ПДВ.

Стосовно звільнення від оподаткування ПДВ вказаного вище переліку операцій слід зазначити, що надання будь-яких пільг (переваг) з оподаткування призводить до зловживань під час їх використання і, крім прямих втрат бюджету, потребує додаткових витрат державних коштів для здійснення контролю за дотриманням відповідних умов надання пільг.

Отже, стимулювання розвитку сфери культури, туризму та сектору креативних індустрій слід здійснювати не за рахунок надання податкових пільг,

а шляхом розробки відповідної державної програми з визначенням конкретних джерел її фінансування.

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту «2d» Плану заходів з реалізації листа про наміри Уряду України та Національного банку України від 02 червня 2020 року та Меморандуму про економічну та фінансову політику протягом дії Програми співробітництва «Стенд-бай» Уряд України не ухвалюватиме жодних змін до податкової системи, що можуть зашкодити фіскальній стійкості. Крім того, протягом програмного періоду Уряд України буде утримуватися від запровадження нових звільнень від сплати податків або податкових пільг (за винятком вже прийнятих звільнень, що застосовуються для видатків на охорону здоров'я, пов'язаних з COVID), включаючи вільні економічні зони, пільгові ставки та мита, а також цільову прив'язку використання надходжень надалі (за винятком видатків фонду боротьби з COVID).

Стосовно особливостей оподаткування податком на доходи фізичних осіб дохід отриманий фізичними особами, фізичними особами – підприємцями та особами, які провадять незалежну професійну діяльність, у вигляді культурних грантів

Відповідно до запропонованих законопроектів змін податковим агентом платника податку під час нарахування (виплати, надання) на його користь доходу у вигляді культурного гранту є надавач такого гранту, який зазначає відомості про суми нарахованих (виплачених, наданих) культурних грантів у податковому розрахунку.

При цьому визначається, що надавач культурного гранту (податковий агент) зобов'язаний щоквартально подавати контролюючому органу звіт, який має включати інформацію, зокрема, про укладені договори про надання грантів, суми нарахованих (виплачених, наданих) грантів тощо.

Таким чином, реалізація норм законопроекту призведе до необхідності подання надавачами культурного гранту дублюючої інформації в двох податкових звітах – податковому розрахунку та звіті, зокрема, щодо отримувача гранту, суми нарахованих (виплачених, наданих) культурних грантів.

Також, законопроектом встановлюється обов'язок податкових агентів подавати у строки, встановлені Кодексом для податкового кварталу, податковий розрахунок суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, а також суми утриманого з них податку до контролюючого органу за місцем свого розташування.

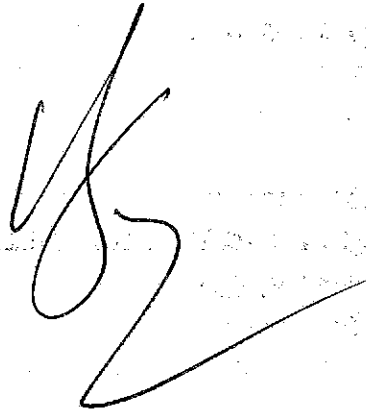
Запровадження нових форм звітності з податку на доходи фізичних осіб є недоцільним, оскільки запровадження подання податковими агентами додаткового звіту не відповідає чинним нормам Кодексу та може негативно вплинути на показники України в рейтингу Світового банку Doing Business за показником легкості ведення бізнесу.

Крім того, законопроектом пропонується встановити, що у разі, якщо платником податку допущено порушення цільового використання цільового гранту, платник податків зобов'язаний відобразити суму доходу, отриманого у

вигляді культурного гранту (його частини), щодо якої допущено порушення відповідних умов договору про цільове використання гранту, у складі річного оподаткованого доходу за відповідний звітний рік та подати річну податкову декларацію відповідно до Кодексу і самостійно сплатити податок з таких доходів.

З метою забезпечення контролю за повнотою декларування зазначених доходів пропонуємо замість подання додаткового звіту передбачити подання надавачами культурного гранту в податковому розрахунку відомостей щодо отримувачів грантів, які допустили порушення цільового використання культурних грантів та сум, які повністю чи частково не повернуті надавачу гранту. У разі неподання такої інформації надавач гранту зобов'язаний виконати всі обов'язки податкового агента.

**Заступник Голови Державної
податкової служби України**

Михайло ТИТАРЧУК